

Jan Zrzavý

„Umění je především hra, velká božská hra,
ale přece jen hra.“

Narodil se
5. listopadu
1890 ve Vadíně
u Havlíčkova
Brodu.

Nejmilovanější malíř naší doby

- Byl malíř, grafik, ilustrátor, scénograf, představitel avantgardy.
- Jan Zrzavý vždy žil svůj čas nezávislý na běžném společenském vývoji, který nechával stranou.
- Už ve 12 letech byl rozhodnut stát se malířem, i když rovněž uvažoval o literární či herecké dráze.
- Ačkoli Zrzavého otec měl se synem jiné plány, nechal ho malovat, jelikož věřil lékařům, že syn nebude žít déle než 20 let kvůli opakovaným ledvinovým kolikám. Předpovědi se naštěstí pro umělecký svět nenaplnily.
- Na brněnské stavební průmyslovce jej učil otec malíře Josefa Šímy. Celkem čtyřikrát nebyl přijat na pražskou Akademii výtvarných umění, a to díky malíři a profesorovi Vojtěchu Hynaisovi, který dokonce vzkázal rodičům Zrzavého, ať se stane raději zahradníkem. Po druhém pokusu byl přijat na UMPRUM, ale po dvou letech byl vyloučen.
- V roce 1910 se stal členem Uměleckého sdružení Sursum a věnuje se studiu Leonarda da Vinciho. Neopomenul se nechat inspirovat ani dekadencí či expresionismem.
- V roce 1917 se stal členem skupiny malířů Tvrdošijní.
- V roce 1931 vytváří první scénickou výpravu pro Národní divadlo.
- V roce 1966 získal titul Národní umělec, který nepřijal jako poctu, ale jako ochranu proti lůze.

Udržoval jen málo přátelských vztahů, žil v uzavřeném světě. Jen soboty věnoval malému okruhu přátel, s nimiž pak dokázal debatovat do pozdních ranních hodin. Jeho blízkým přítelem byl však jen na krátkou dobu významný malíř Bohumil Kubišta. Ten Zrzavého zvěčnil v obraze, který se stal uměleckou ikonou.

Zemřel 12. října 1977 v Praze.

01
Bárky na pobřeží, 1948,
olejová tempera, překližka,
50 x 62,5 cm

02
Zátiší s konvicí, 1931, olej,
plátno, 27 x 35 cm

03
Kalvarie v Locronanu II, 1938,
tempera, lepenka, 49 x 114 cm

**„ Jeho postavy jsou celé obsaženy
v jediném gestu – kdyby se pohnuly,
zrušily by svůj smysl.“** Miroslav Míčko

Jan Zrzavý

* 5. listopadu 1890

+ 12. října 1977

